

***Poselství papeže Benedikta XVI.
k oslavě XVI. Světového dne nemocných***

Drazí bratři a sestry!

V den památky Panny Marie Lurdské 11. února slavíme Světový den nemocných. Je to vhodná příležitost, abychom uvažovali o smyslu bolesti a o povinnosti křesťana přijímat ji, ať již přijde v jakékoli podobě. Tato významná památka se letos pojí se dvěma důležitými událostmi pro život církve, jak již vyplývá ze zvoleného tématu „Eucharistie, Lourdy a pastorační péče o nemocné“. Jsou jimi 150. výročí zjevení Neposkvrněné v Lourdech a slavení Mezinárodního eucharistického kongresu v kanadském Québecu. Dostáváme tak jedinečnou příležitost uvažovat o úzkém spojení, které je mezi eucharistickým tajemstvím, Mariinou úlohou v plánu spásy a skutečností lidské bolesti a utrpení.

Sto padesát let, které uplynuly od lourdských zjevení, nás vyzývá, abychom obrátili svůj pohled na Svatou Pannu, jejíž Neposkvrněné početí je vznešeným a bezplatným Božím darem daným ženě, aby se mohla s pevnou a neotřesitelnou vírou plně připojit k Božím záměrům, navzdory zkouškám a utrpením, kterým měla čelit. Proto je Maria vzorem naprosté odevzdanosti do Boží vůle. Přijala do svého srdce Věčné Slovo a počala ho ve svém panenském lůně, světila se Bohu s duší proniknutou mečem bolesti, neváhala sdílet Synovu bolest a na Kalvárii u paty kříže opakovat své „ano“ vyslovené při Zvěstování.

Meditovat o Mariině Neposkvrněném početí tedy znamená nechat se přitahovat tímto „ano“, které ji podivuhodně spojuje s posláním Krista, Vykupitele lidstva. Znamená to nechat se od ní vzít za ruku a dát se vést, abychom i my vyslovovali své „fiat“ vůli Boží, v celém životě proniknutém radostmi i bolestmi, nadějemi i zklamáními, s vědomím, že zkoušky, bolest a utrpení obohacují smysl naší pozemské pouti.

Nemůžeme kontemplovat Pannu Marii, aniž bychom nebyli přitahováni Kristem, a nemůžeme hledět na Krista, aniž bychom si hned neuvědomili Mariinu přítomnost. Existuje nerozlučné pouto mezi Matkou a Synem zrozeným v jejím lůně skrze Ducha Svatého. Toto pouto si uvědomujeme tajemným způsobem ve svátosti eucharistie, jak to již od prvních staletí ozřejmovali církevní Otcové a teologové.

„Tělo narozené z Panny Marie, pocházející z Ducha Svatého, je chlebem, který sestoupil z nebe“, tvrdí sv. Hilarius z Poitiers. V „Sakramentariu Bergomense“ z 9. století se můžeme dočíst: „Její lůno umožnilo vzniknout plodu, chlebu, který nás naplnil andělským darem. Maria vrátila ke spasení to, co Eva zničila svou vinou.“ Sv. Petr Damiani konstatuje: „To tělo, které blahoslavená Panna zplodila, živila ve svém lůně mateřskou péčí, toto tělo a nepochybně žádné jiné teď přijímáme ze svatého oltáře a pijeme jeho krev jako svátost naší spásy. Toho se drží katolická víra, tak to věrně učí svatá církev.“

Pouto mezi svatou Pannou a Synem, obětovaným Beránkem, který snímá hříchy světa, se rozšiřuje na církev, Kristovo Mystické tělo. Jak poznamenává Boží služebník Jan Pavel II., Maria je celým svým životem „ženou eucharistie“, a proto církev, která na ni hledí jako na svůj vzor, „je povolána napodobovat ji také v jejím vztahu k tomuto přesvatému tajemství.“

Z tohoto pohledu je pochopitelné, proč se v Lourdech uctívání Blahoslavené Panny spojuje se stálým a trvalým připomínáním eucharistie, s každodenními eucharistickými slaveními, s adorací Nejsvětější svátosti a požehnáním nemocných, což tvoří jeden z nejsilnějších momentů při zastavení poutníků u jeskyně Massabielles.

Přítomnost mnoha nemocných poutníků a dobrovolníků, kteří je v Lourdech doprovázejí, napomáhá úvaze o něžné mateřské starostlivosti, jakou Panna projevuje ve vztahu k bolesti a k utrpení člověka. Ve spojení s Kristovou obětí je Maria, Mater Dolorosa, která u paty kříže trpí se svým božským Synem, vnímána jako zvláště blízká křesťanskému společenství shromažďujícímu se okolo svých trpících členů, kteří nesou známky Kristova utrpení.

Maria trpí s těmi, kdo prožívají zkoušku, s nimi doufá, je jim útěchou a podporuje je svou mateřskou pomocí. A není snad pravda, že duchovní zkušenost mnoha nemocných vede ke stále většímu pochopení toho, že „božský Vykupitel touží získat duši každého trpícího skrze srdce své Nejsvětější Matky, jež stojí na prvním místě mezi všemi, kteří byli vykoupeni?“

Jestliže Lourdy nás vedou k tomu, abychom meditovali o mateřské lásce Neposkvrněné Panny k jejím nemocným a trpícím dětem, bude následující eucharistický kongres příležitostí, abychom adorovali Ježíše Krista přítomného ve svátosti oltářní, abychom se mu svěřili jako naději, která nezklame, abychom jej přijímali jako lék nesmrtelnosti, který uzdravuje tělo i ducha. Ježíš Kristus spasil svět svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním a chtěl zůstat s námi jako „chléb života“ na naší pozemské pouti.

„Eucharistie jako dar Boží pro život světa“ je téma eucharistického kongresu, které zdůrazňuje, že eucharistie je darem, jenž Otec dává světu, darem jeho vlastního vtěleného a ukřižovaného Syna. On nás shromažďuje okolo eucharistického stolu a vzbuzuje ve svých učednících láskyplnou pozornost pro trpící a nemocné, v nichž křesťanské společenství poznává Pánovu tvář.

Jak jsem zdůraznil v posynodální apoštolské exhortaci *Sacramentum caritatis*, „naše společenství si mají při slavení eucharistie stále víc uvědomovat, že Kristova oběť je za všechny, a proto eucharistie podněcuje každého věřícího v Krista, aby se stával ‚chlebem lámaným‘ za druhé.“ Tím jsme povzbuzováni, abychom se osobně nasazovali ve službě bratřím, zvláště těm, kteří prožívají těžkosti, neboť povolání každého křesťana ve skutečnosti znamená být spolu s Ježíšem chlebem lámaným za život světa.

Zdá se tedy jasné, že právě z eucharistie má čerpat zdravotní pastorační péče potřebnou duchovní sílu k tomu, aby mohla účinně prospívat člověku a pomáhat mu, aby chápal spasitelnou hodnotu svého utrpení. Jak napsal Boží služebník Jan Pavel II. v citovaném apoštolském listě *Salvifici doloris*, církve vidí trpící bratry a sestry jako jedince zmnohonásobující Kristovu nadpřirozenou sílu.

V tajemném spojení s Kristem se člověk, který trpí s láskou a poslušnou odevzdaností do Boží vůle, stává živou obětí pro spásu světa. Můj milovaný předchůdce také tvrdil, že „čím více je člověk ohrožen hříchem a čím více ho svazují provinění, která s sebou nese dnešní svět, tím větší je i význam lidského utrpení. Proto církve pociťuje tím větší nutnost obracet se pro spásu světa na lidské utrpení.“

Jestliže se tedy v Québecu kontempluje tajemství eucharistie jako Boží dar pro život světa, při Světovém dni nemocných se v ideální duchovní paralele nejen slaví skutečná účast lidského utrpení na spasitelném Božím díle, ale v určitém smyslu se tu lze radovat z jeho cenných plodů přislíbených těm, kdo věří. Bolest přijímaná s vírou se tak stává branou pro vstup do tajemství Ježíšova spasitelného utrpení a spolu s ním pro dosažení pokoje a štěstí z jeho Zmrtvýchvstání.

Svůj srdečný pozdrav posílám všem nemocným i všem, kdo se o ně starají, a zároveň vyzývám diecézní a farní společenství, aby slavila následující Světový den nemocných s plným oceněním šťastné shody mezi 150. výročím zjevení naší Paní v Lourdech a Mezinárodním eucharistickým kongresem. Ať je to příležitost pro zdůraznění důležitosti mše svaté, eucharistické adorace a eucharistické úcty tím, že kaple se ve zdravotnických centrech stanou pulsujícím srdcem, kde se Ježíš neustále obětuje Otci za život světa. Také rozdávání eucharistie nemocným, vykonávané důstojně a v duchu modlitby, je skutečnou útěchou pro toho, kdo je postižený nemocí v jakékoli formě.

Kéž je následující Světový den nemocných také vhodnou příležitostí pro zvláštní vzývání mateřské ochrany Panny Marie pro ty, kdo jsou zkoušeni nemocí, pro zdravotnické pracovníky i pro asistenty zdravotní pastorační péče. Mám na mysli zvláště kněze pracující v této oblasti, řeholnice a řeholníky, dobrovolníky a každého, kdo se snaží se skutečným nasazením sloužit tělem i duším nemocným a potřebným.

Všechny je odevzdávám Panně Marii, Matce Boží a Matce naší, Neposkvrněnému početí. Kéž ona pomáhá každému, aby svědčil o tom, že jedinou platnou odpovědí na lidskou bolest a utrpení je Kristus, který svým Zmrtvýchvstáním přemohl smrt a dal nám život bez konce. V tomto duchu ze srdce uděluji všem zvláštní apoštolské požehnání.

Vatikán 11. ledna 2008

Benedikt XVI.